

Bohusläningen 12-11-02

Kruthuset åter under tak

HAMBURGSUND

Stenbrottets 100-åriga kruthus har åter ett tak. En dynamitlåda finns på plats invändigt – dock utan sprängmedel.

Stenhuggargruppen i Hamburgsunds bildarkiv, som tagit hand om kruthuset, återinvigde i går det restaurerade huset i Backegärdet och samtidigt blev det en officiell överlämning av en gåva till föreningen.

Berit Pettersson från Mörkhult vid Hamburgsund har till föreningen skänkt såväl dynamitlåda som de gamla stenhuggarverktyg hon haft i sitt förvar efter pappan, Carl Juliusson. Han arbetade i Amdals stenbrott, dit kruthuset hörde.

– Han arbetade i brottet och även med att lasta ut sten, berättade hon.

Mycket nöjd

Berit Pettersson är mycket nöjd över att ha funnit en så lämplig mottagare.

– Jag kan tänka mig att lådan har stått här i kruthuset en gång i tiden. Alla verktygen har också fått en så fin plats här. Det är med glädje ni får detta, sa hon och berömde eldsjälarnas arbete med restaureringen.

En av dem, Egon Widén, höll ett invigningstal där han konstaterade att kruthuset bör ha kommit till omkring 1910.

– Det behövdes en kran för detta bygge och det var först vid den tiden som brotten började använda kranar.

Kruthuset är omgärdat av en drygt meterbred, dubbel skyddsmur av huggen granit och med mellanrummet fyllt med natursten. Om olyckan var framme skulle omgivningen skyddas från explosionens följder.

– En unik mur i trakten, sa Widén.

En raserad del av norra muren återstår att restaurera. Till detta arbete, som kräver en grävmaskinist, söker Hamburgsunds bildarkiv ett bidrag på 20 000 kronor från Tanums kommun.

Förvaring av segel

Till nu utfört arbete har föreningen fått 30 000 kronor från länsstyrelsen.

I kruthuset förvarades det dynamit, svartkrut och stubintråd, som användes i brottet så länge sten bröts där, till 1930.

Kruthuset användes senare för förvaring av segel och åror men förföll efterhand alltmer.

Nu har det räddats till eftervärlden genom den insats som gjorts av Hamburgsunds byggnadsarkiv och anlitat yrkesfolk. Förutom takbygget, där i första hand gammalt material använts, har det skett en omfattande röjning av bråte och växtlighet.

– Vi kommer med som ett gott exempel i en skrift som Bohusläns museum håller på med, berättade Gerhard **Borgljung** stolt.

Stenhuggargruppen planerar visningar och guidningar om kruthusets historia.